

Sloboda

Ciljevi:

- definirati slobodu
- razumjeti kršćansko shvaćanje slobode i Isusovo shvaćanje slobode

Sredstva i pomagala:

- hamer papiri
- flomasteri
- A4 za svakog sudionika

TIJEK SUSRETA:

Uvodna molitva koju čita animator

MOLITVA ZA ŽIVOT U SLOBODI

Ti si nas, Gospodine Bože, stvorio na svoju sliku.

Darovao si nam um i slobodnu volju da po tome nalikujemo Tebi, a razlikujemo se od ostalih stvorenja Tvojih.

Daruj nam milost da u svojoj zemlji živimo slobodno, sigurni za svoj život, da uživamo sva svoja ljudska i građanska prava, da slobodno mislimo, govorimo i biramo te tu istu slobodu jamčimo svima koji s nama žive.

Daj da se uvijek osjetimo dužnima oprijeti se svakome nasilju i zaštititi nedužne. To te molimo po Kristu Gospodinu našem, koji je život svoj darovao da nas učini slobodnim bićima na zemlji. Amen.

Središnji dio:

Najava teme s kratkim izlaganjem uz razgovor. Zatim animator nastavlja...

- Naša tema jest sloboda! Ona je oduvijek, a napose danas na visokoj cijeni. O njoj se govori u politici, ekonomiji, obitelji, odgoju, umjetnosti, religiji... Stoga možemo postaviti pitanje: Što je sloboda?
- Molim vas da završite rečenice: Sloboda je... i Čini me slobodnim/om...

Ostavljamo nekoliko trenutaka da svatko završi rečenice. Budući da se radi o manjoj skupini od dvanaestak sudionika neka svatko pročita svoje rečenice.

Time dobivamo uvid u to kako sudionici razumijevaju slobodu.

Pretpostavljam da će bar netko napisati da je sloboda moć odabira ili mogućnost izbora, što uvelike pomaže da nastavimo razgovor. A i animator može to reći pa nastaviti...

- Postoje mnoge definicije slobode. Kao i vi sada, mnogi već odavno pokušavaju definirati slobodu. Tako je već Sokrat naučavao da je slobodan onaj čovjek koji poznaje samoga sebe.
- Što to znači poznavati sebe? Do kuda sežu granice moje slobode?
(pokušati malo porazgovarati koje situacije, riječi ili čini nama daju osjećaj slobode i je li ona uvjetovana i nekim drugim ljudima)
- Sveti Augustin također govori o slobodi, odnosno on ističe kako svaki čovjek ima sposobnost slobodnog odabira, može izabrati između različitih mogućnosti. To znači da se može odlučiti ili za dobro ili za zlo. Međutim, je li čovjek slobodan ako se odlučuje za zlo? Zašto?

Animator neka pokuša porazgovarati te doći do toga da čovjek koji izabire zlo odbacuje slobodu jer zlom nužno ugrožava drugu osobu, a to prelazi granice vlastite slobode.

- To znači da čovjek nema apsolutnu nego relativnu slobodu. Samo je Bog apsolutno slobodan jer je samo On apsolutno dobro.

- Kada smo zaključili da nismo i ne možemo biti apsolutno slobodni, pokušajmo navesti čime je sve naša sloboda uvjetovana?

Animator im ostavlja malo vremena da promisle i prodiskutiraju, a zatim nastavlja:

- Zahvaljujući empirijskim istraživanjima, danas je znanstveno potvrđeno da čovjek nije uvijek slobodan u svome djelovanju i razmišljanju. Jednom ga uvjetuju biološki, drugi put društveni, treći put kulturalni, običajni ili neki drugi čimbenici. Iz toga proizlaze različita shvaćanja slobode.
- Kako biste pojasnili ove tvrdnje:

„Slobodan sam, dakle, činim ono što mi se sviđa!“

„Ljubi i čini što hoćeš!“
- Pokušati razjasniti ove dvije tvrdnje vodeći računa da postane potpuno jasno, ako ljubimo ne ugrožavamo nikoga, a ako činimo što nas volja bez obzira na druge, time ne narušavamo samo njihovu slobodu, nego i svoju jer smo zarobljeni grijehom.
- Zapravo vidimo da biti slobodan i nije tako jednostavno. Za slobodu se zrije i raste. Da bismo ispravno hodili ususret slobodi nužno je raditi na sebi. Sada ćemo se usredotočiti na neke tekstove koji nam možda i progovore o slobodi. Neki su biblijski, a neki izvučeni iz života nekih ljudi.
- Molim vas da svatko izvuče jedan papirić na kojem se nalazi po jedan kratak tekst. Pročitajte u sebi i zatim odgovorite na jedno postavljeno pitanje ispod teksta. Kada svi to učinite, onda neka svatko kratko ispriča tekst koji je dobio te naglas odgovori na pitanje i odgovor sa što manje riječi zapiše na jedan od velikih hamer papira *(koji će animator pripremiti dok oni budu čitali tekstove. Na jednom će napisati ISUS OSLOBAĐA OD..., a na drugom ISUS OSLOBAĐA ZA...)*

Svaki sudionik dobit će jedan tekst, a ispod njega pitanje „Od čega ga/ju je Isus oslobodio?“ ili „Za što ga/ju je Isus oslobodio?“

TEKSTOVI ZA SVAKOG SUDIONIKA

1. Lk 7, 11-15 - *„Poslije toga ode Isus u grad Nain. Pratile su ga njegovi učenici i veliko mnoštvo naroda. Kad se približi gradskim vratima, iznosili u na ukop mrtvaca, jedinca sina u majke koja bijaše udovica. Pratio ju je mnogi narod iz grada. Kad je Gospodin opazi, sažali se nad njom te joj reče: Nemoj plakati!“ Zatim pristupi k lijesu, dotače ga se - nosioci stadoše - te reče: „Mladiću, tebi govorim, ustani!“ Mrtvac se podiže i poče govoriti; a Isus ga daje njegovoj majci.“*

Od čega ga je Isus oslobodio?

2. Mt 17, 14-18 - *„Kada dođoše k narodu, približi mu se neki čovjek, padne pred njim na koljena i reče mu: „Gospodine, smiluj se sinu mojemu, jer je mjesecar i strašno trpi. Često se baca sad u vatru, sad u vodu. Dovedoh ga tvojim učenicima, ali ga oni ne moguše ozdraviti.“ „O nevjerni i pokvareni naraštaju - odvrati Isus - dokle ću još morati ostati s vama? Dovedite mi ga ovamo!“ Zatim naloži zlom duhu te ovaj iziđe iz dječaka, koji ozdravi u isti čas.*

Od čega ga je Isus oslobodio?

3. Mt 8, 1-4 - *„Kad siđe Isus s gore, pođe za njim veliko mnoštvo naroda. Najedanput pristupi neki gubavac, pade pred njim ničice i reče: „Gospodine, ako hoćeš, možeš me ozdraviti.“ Tada Isus pruži ruku i dotače ga se govoreći: „Hoću. Ozdravi!“ I odmah bi izliječena njegova guba. Isus mu reče: „Pazi, nikomu to ne kazuj! Već idi, pokaži se svećeniku te prinesi dar što ga propisa Mojsije - njima za svjedočanstvo.“*

Od čega ga je Isus oslobodio?

4. Iv 8, 1-11 - „*Isus ode na Maslinsku goru, a u zoru se opet pojavi u hramu. Sav je narod dolazio k njemu. On sjede i poče ih učiti. Tada književnici i farizeji dovedoše neku ženu uhvaćenu u preljubu, postave je ispred sviju te mu rekoše: „Učitelju, ova je žena uhvaćena u samom činu preljuba. Mojsije nam je u Zakonu naredio da takve žene kamenujemo. A ti, što veliš?“ To su rekli da ga stave u nepriliku, kako bi ga mogli optužiti. A Isus se sagnu i počne pisati prstom po tlu. A kako su ga i dalje ustrajno pitali, uspravi se te im reče: „Tko je od vas bez grijeha, neka prvi baci kamen na nju!“ Zatim se opet sagnu i nastavi pisati po tlu. A oni, kad to čuše, počeše izlaziti jedan po jedan, počevši od najstarijih. I ostade sam Isus sa ženom koja bijaše stala ispred sviju, te se uspravi pa je upita: „Ženo, gdje su? Nitko te ne osudi?“ „Nitko, Gospodine“, odgovori ona. „Ni ja te - reče Isus - ne osuđujem. Idi i od sada ne griješi više.“*

Od čega ju je Isus oslobodio?

5. Iv 6, 16-21 - „*Kad nastade večer, učenici njegovi siđoše na more te uđoše u lađicu. I bili su na putu prema Kafarnaumu, na drugoj strani mora. Već se i smrklo, a Isus još ne bijaše došao k njima. More se uzbivalo od jakog vjetra. Kada su prevalili oko dvadeset i pet do trideset stadija, ugledaju Isusa gdje hodi po moru i približuje se k lađici. Oni se preplašise. A on im reče: „Ja sa. Ne bojte se!“ Tada ga htjedoše uzeti u lađicu, i lađica se odmah nađe na obali kamo su išli.“*

Od čega ih je Isus oslobodio?

6. Mk 10, 28-31 - „Petar mu reče: „Evo, mi smo ostavili sve i pošli za tobom!“
„Zaista, kažem vam - odgovori Isus - nema nikoga tko ostavi radi mene i radi Radosne vijesti kuću, ili braći, ili sestre, ili majku, ili oca, ili djecu, ili njive, koji ne bi primio stoput toliko - iako s progonima - kuća, braće, sestara, majki, djece i njiva, već sada u ovom svijetu, a u budućem svijetu život vječni.

Mnogi prvi bit će posljednji, a mnogi posljednji prvi.

Od čega ih je Isus oslobodio?

7. Lk 19, 1 -10 - „I uđe u Jerihon. Dok je njime prolazio, eto čovjeka imenom Zakej. Bijaše on nadcarinik, i to bogat. Želio je vidjeti tko je to Isus, ali ne mogaše od mnoštva jer je bio niska stasa. Potrča naprijed, pope se na smokvu da ga vidi jer je onuda imao proći. Kad Isus dođe na to mjesto, pogleda gore i reče mu: „Zakeju, žurno siđi! Danas mi je proboraviti u tvojoj kući.“ On žurno siđe i primi ga sav radostan. A svi koji to vidješe stadoše mrmljati: „Čovjeku se grešniku svratio!“ A Zakej usta i reče Gospodinu: „Evo, Gospodine, polovicu svoga imanja dajem siromasima! I ako sam koga u čemu prevario, vraćam četverostruko.“ Reče mu na to Isus: „Danas je došlo spasenje ovoj kući jer i on je sin Abrahamov! Ta Sin Čovječji dođe potražiti i spasiti izgubljeni!“

Za što ga je Isus oslobodio?

8. Dj 9, 13-19 - *Ananija odgovori: „Gospodine, od mnogih sam čuo o tom čovjeku (Savlu) kolika je zla tvojim svetima učinio u Jeruzalemu. On ima od velikih svećenika i punomoć okovati sve koji prizivlju ime tvoje.“*
Gospodin mu odvrati: „Pođi jer on mi je oruđe izabrano da ponese ime moje pred narode i kraljeve i sinove Izraelove. Ja ću mu uistinu pokazati koliko mu je za ime moje trpjeti.“
Ananija ode, uđe u kuću, položi na nj ruke i reče: „Savle, brate! Gospodin, Isus koji ti se ukaza na putu kojim si išao, posla me da progledaš i napuniš se Duha Svetoga.“
I odmah mu s očiju spade nešto kao ljuske te on progleda pa usta, krsti se i uzevši hrane, okrijepi se.“

Za što je Isus oslobodio Savla?

9. Mt 9, 9-13 - *„Odlazeći odande, ugleda Isus čovjeka zvanog Matej gdje sjedi u carinarnici. I kaže mu: „Pođi za mnom!“ On usta i pođe za njim. Dok je Isus bio u kući za stolom, gle, mnogi carinici i grešnici dođoše za stol s njime i njegovim učenicima. Vidjevši to, farizeji stanu govoriti: „Zašto vaš učitelj jede s carinicima i grešnicima?“*
A on, čuvši to, reče: „Ne treba zdravima liječnika, nego bolesnima. Hajdete i proučite što znači: milosrđe mi je milo, a ne žrtva. Ta ne dođoh zvati pravednike nego grešnike.“

Za što ih je Isus oslobodio?

10. Iz životopisa sv. Augustina - U šesnaestoj godini Augustin je pošao na školovanje za govornika u Madauru te u nemoralnu Kartagu. Udaljavanjem od obiteljskog ognjišta i napredovanjem u znanju, on odbacuje moralne vrednote i vjeru. Napustio je vjeru jer nije mogao razumski opravdati njezine razloge, a nije želio vjerovati u nešto u što nije bio siguran (papa Benedikt XVI.)...

Premda je uživao ugled blistava studenta, potom i profesora, on osjeća unutarnju prazninu. U devetnaestoj godini čita Cicerona i u njemu se budi ljubav prema mudrosti-filozofiji, a iz nje čežnja za beskonačnim, za Bogom. Nemir ga tjera da traži istinu i pravi smisao života....

Sam Augustin govori: „Kasno sam te uzljubio, ljepoto tako stara i tako nova, kasno sam te uzljubio! A eto, ti si bio u meni, a ja izvan sebe... Zvao si me i vikao, probio si moju gluhoću, zabljesnuo si, sijevnuo si i rastjerao moju sljepoću, prosuo si mi miris, a ja sam ga upio pa uzdišem za tobom, okusio sam pa gladujem i žeđam, dotakao si me i zato gorim za tvojim mirom.“

Za što ga je Isus oslobodio?

11. Iz životopisa sv. Franje - *Franjo se rodio u Assisiju u bogatoj trgovačkoj obitelji u vrijeme kad je društvo bilo podjeljeno na klase: plemićku i niži puk. Aktivni društveni život započinje sa četrnaest godina kada je primljen u društvo trgovaca, učlanjuje se u vojsku, te ulazi u društvo plesača koji zabavljaju puk. Ta je družina voljela Franju jer je bio maštovit i darežljiv pa su ga izabrali za svoga vođu. To je odgovaralo i njegovom ocu jer je osobito podržavao Franjinu rastrošnost shvaćajući to kao promicanje ugleda obitelji... Ipak, Franjin se život polako mijenja pod utjecajem nekih događaja. Za višemjesečnog oporavka od paralize Franjo je usnio znakovit san. Nakon njega Franjo mijenja svoj vrijednosni sustav, čini djela pokore, povlači se u prirodu, razmišlja i moli. U tom vremenu samoće, imao je dva presudna iskustva: poljubac gubavcu i raspelo pred kojim čuje glas: „Franjo, idi! Popravi moju kuću koja se, evo, ruši!“... Franjo sve više pokazuje svoju naklonost prema siromašnima i pomaže im. Nakon susreta s Raspetim u crkvi sv. Damjana zahvaćen Bogom neprestano moli, želi nositi Božju riječ svima, pa i nekršćanima, osobito muslimanima...*

Za što ga je Isus oslobodio?

12. Iz životopisa Male Isusove sestre Magdalene - *Marija Magdalena Hutin* rođena je 1898. godine u Parizu. Njezin otac, vojni liječnik, bio je vrlo požrtvovan čovjek. Tu svoju naklonost prema muslimanima i duh požrtvovnosti prenio je na Magdalenu. Oduševljavao ju je pričama o životu u pustinji te se u njoj budi redovnički poziv i želja za djelovanjem u Sahari. Tamo i odlazi 1939. godine, gdje osniva redovničku kongregaciju - *Bratstvo Isusovih malih sestara*, koje je željela posvetiti djelovanju među muslimanima. Čitav je svoj život usmjerila traganju za udaljenim narodima koji nisu imali veze s vjerom, za nomadima i siromašnima. Tako osniva bratstva među starosjediocima sjeverne Amerike, Afrike, Australije, na Sjevernom polu, među Romima... Jednom je rekla: „Neću biti sretna sve dok na kugli zemaljskoj ne pronađem najneshvaćeniji, najprezreniji narod, najsiromašnijeg čovjeka da mu kažem: *Gospodin Isus tvoj je brat, imaš svoje dostojanstvo. Dolazim da prihvatiš biti moj brat i prijatelj!*“

Za što ju je Isus oslobodio?

(Pripremljeno za dvanaest sudionika, ali evo još nekih prijedloga ako ih bude više: Lk 7, 36-50; Mt 9, 1-7; Mt 8, 28-33; Mk 5, 21-43).

Kad svi sudionici pročitaju i zapišu svoj odgovor na papir, dobit ćemo dva velika papira na kojem će stajati: ISUS OSLOBAĐA OD bolesti, straha, grijeha, besmisla, zlođuha, smrti... i na drugom ISUS OSLOBAĐA ZA služenje, ljubav, dobrohotnost, naviještanje Radosne vijesti, poštenje, pravednost....

Animator zatim nastavlja...

- Pogledajte još jednom u svoj tekst, može li vaše pitanje biti obrnuto, za što oslobađa Isus, odnosno od čega?

Pustiti da malo vide pa pokušati prokomentirati. Vjerujemo da će zapaziti da od nečega moramo biti slobodni da bismo bili slobodni za nešto.

Sinteza:

Zatim nastavlja...

- Vidimo da je nužno osloboditi se nečega da bismo bili slobodni za nešto. Isus od nas traži da se oslobodimo, naravno uz njegovu pomoć, spona grijeha, mržnje, ljubomore... da bismo mogli živjeti kao pravi Njegovi učenici.
- Isus je pravi primjer potpuno oslobođenog čovjeka. Bio je savršeno slobodan čak i kada je stajao svezan pred Pilatom jer je tada dragovoljno žrtvovao fizičku slobodu, a duhovnu je u potpunosti zadržao, bio je izvoran i dosljedan u istini, bio je dragovoljno siromašan i patnik, te se posve dao za ljude. Odbijao je časti, vlast, slavu i sotonine napasti. Zemaljskim roditeljima je bio savršeno poslušan i ljubio ih je, ali ni zbog njih nije odustajao od plana svog nebeskog Oca. Poštivao je ljudske zakone i običaje, ali im nije robovao nego ih je tumačio u čovjekovu korist. Ljubav je stavio ispred Zakona jer je ona znak savršenstva i važnija od svega

drugoga. Isus je bio u svemu sličan ostalim ljudima osim u grijehu. Nije imao ni najmanjeg grijeha, a došao je na svijet da ljude oslobodi od grijeha. Grijeh je proglasio najvećim čovjekovim ropstvom, rekavši da je samo onaj koga on oslobodi uistinu slobodan.

- Svatko želi biti slobodan. Kršćanstvo promatra slobodu kao Božji dar koji treba pravilno upotrijebiti. Sloboda nije samovolja i nered. Ona ima svoje granice. To su granice dara: pravilna uporaba i zahvalnost. Zato definiramo slobodu kao mogućnost/sposobnost činiti sve što je dobro, a izbjegavati sve što je zlo ili kao razumski izbor dobra ili pak odluka za uvijek veće dobro. Temelj slobode je istina, kako i sam Isus svjedoči, jer ona oslobađa čovjeka. Svakome tko ima hrabrosti za takvu slobodu Isus obećaje vječni život.
- Bog je savršeno slobodan, jer ne može ni htjeti, a kamoli učiniti ni sjenku zla. To je zato što je on sama ljubav. Čovjek je slobodan, ali ne savršeno, jer njegova ljubav nije savršena. Tko hoće biti savršeni je slobodan, neka savršeni je ljubi i zato sv. Augustin govori: „Ljubi, pa čini što hoćeš! Tada nećeš imati potrebu htjeti nešto loše.“

Aktualizacija:

- Kada razmišljamo danas kako mladi gledaju na slobodu, možemo zaključiti da su vrlo osjetljivi na slobodu. Žele slobodu bez granica i to na svim područjima. Promatrajući sebe često vidimo da zbog utjecaja skupine i podložnosti skupini te zbog želje za dokazivanjem i sami smo spremni učiniti razna nepromišljena djela.
- Pokušajte se prisjetiti neke situacije kada ste učinili nešto za što ste bili uvjereni da imate pravo jer ste slobodni...a možda ste kasnije, nakon nekog vremena uvidjeli kako vam taj vaš „SLOBODAN“ izbor nije donio ništa dobro.

Ostavimo ih nekoliko trenutaka da razmisle, a zatim animator pozove da onaj tko želi može podijeliti s ostalima iz skupine svoje iskustvo.

- I za kraj, ostavit ću vas desetak minuta u tišini. Pokušajte napisati svoju molitvu za slobodu, onu unutarnju, istinsku slobodu koju jedino Krist može dati.

Ako ostane vremena, molitvama onih koji žele pročitati, završiti susret.